

Beste collega beroepsbeoefenaar,

Ik heb met interesse kennis genomen van de greenpaper moraal versus wet. Als eerste wil ik jullie bedankt voor jullie inzet om de eer en reputatie van ons beroep in stand te houden. Ik sluit mij aan bij de visie dat aspecten als moraliteit, de wet en het hebben van een ethisch kompas hier een cruciale rol in spelen. Via deze weg wil ik graag mijn bijdrage leveren aan de analyse in de greenpaper door mijn eigen ervaringen en inzichten met jullie te delen.

Als accountant wordt ik bijna dagelijks geconfronteerd met het maken van professionele overwegingen die leiden tot beslissingen met een impact op het maatschappelijk verkeer. Vanuit onze beroepsregels horen wij ons te houden aan de VGBA en is het toevoegen van 'vertrouwen' en het handelen 'in het algemeen belang' van essentieel belang. Ik denk dat dit ook het bestaansrecht is van onze professie en merkte dat dit richting het einde van de greenpaper terugkomt. Bij de samenvatting van de interviews met stakeholders zag ik duidelijk terug komen dat ze waarde hechten aan een adequater invulling van de professioneel-kritische instelling door de accountant en het door de accountant meer acteren op morele 'onderbuikgevoelens'. Ik denk dat we kunnen concluderen dat een deugdzame instelling en moraliteit door ons als beroepsgroep en de stakeholders op nummer één staan, ofwel zeer belangrijk is.

In de paper wordt invulling gegeven aan moraliteit aan de hand van enkele conceptuele gedachtegoeden als 'De leer van het gewekte vertrouwen' en de 'Ruit van waarden'. Hier komt terug dat de persoonlijke waarden van accountant als persoon een rol spelen, er wordt uiteindelijk gekozen om de paper te richten op de publieke waarden. In het projectplan is ook een model opgenomen wat als eerste cirkel het aspect 'persoonlijk' heeft opgenomen. In eerste instantie lijkt het vertrekpunt de waarden van de accountant te zijn (VGBA, handelen in het algemeen belang, toevoegen van vertrouwen en moraliteit), echter draait de analyse uiteindelijk naar de publieke waarden en worden er enkele praktijkvoorbeelden gegeven met een afsluiting waarbij m.i. onvoldoende terug wordt gepakt aan onze waarden als beroepsgroep en waar we voor zouden moeten staan. Het moreel intervisiemodel van Nyenrode komt hier ook onvoldoende zichtbaar op terug.

Persoonlijk denk ik dat de beslissingen die we als mens en als accountant nemen gevoed worden door onze moraliteit. De focus zou meer moeten gelegd worden op de moraliteit van de accountant zelf en deze te verbeteren door middel van gedegen moreel onderricht. De VGBA geeft hier ook invulling aan met universele waarden zoals waarheid, oprechtheid, eerlijkheid, integriteit, handelen in het algemeen belang, etc.. Mijn eigen ervaring is dat ik mijn werk als accountant drastisch beter ben gaan doen nadat ik begon te werken aan mijn innerlijk moreel karakter ofwel inborst. Ik praktiseer dit zelf middels een spirituele discipline genaamd Falun Dafa¹ (ook bekend als Falun Gong). Het is geworteld in de traditie van de Boeddha school en bestaat uit twee aspecten: zelfontwikkeling door de leer te bestuderen, en rustige oefeningen en meditatie. De leer van Falun Dafa moedigt aan om ongezonde gehechtheden los te laten je moreel kompas zo goed mogelijk af te stemmen op de karakteristieken van het universum: Waarachtigheid, Mededogen en Verdraagzaamheid. In mijn dagelijks leven en werk reflecteer ik actief op mijn eigen motieven, denken en handelen in lijn met deze universele waarden. Hierdoor is het voor mij niet moeilijk om in conflicterende gevallen of situaties met een spanningsveld mijn werk goed te doen en moreel correct te handelen; in het algemeen belang en in lijn met de VGBA. Enkele voorbeelden zou ik graag mondeling toelichting indien hier de gelegenheid voor bestaat.

¹ <https://nl.falundafa.org/>

We hebben het in de theorie en praktijk vaak over het toevoegen van vertrouwen aan de maatschappij of over het goed omgaan met morele dilemma's en hoe deze te adresseren. Ik ben ervan overtuigd dat dit alleen kan als we oprecht durven en willen werken aan onszelf, ons moreel kompas en hierin verbetering maken. Als we ons innerlijk ontwikkelen door onszelf aan hogere morele waarden te houden dan zal dit natuurlijk leiden tot een betere omgang met morele dilemma's en het goed opvolgen van relevante wet- en regelgeving. Een dergelijke instelling sluit ook aan op de wens van stakeholders dat we meer zouden moeten acteren op moreel 'onderbuikgevoelens', dit zal ook het vertrouwen van stakeholders vergroten in onze professie en zorgen voor een betere reputatie en imago van de accountant. Mijn standpunt is dat we hier meer tijd aan moeten besteden in de opleiding tot accountant en als onderdeel van de permanente educatie. Ik zou graag een bijdrage willen leveren aan hoe we dit kunnen vormgeven en deel graag mijn persoonlijke ervaringen en inzichten binnen ons beroepsgroep.

Tot slot wil ik mijn bijdrage afsluiten met een citaat van Meester Li Hongzhi, de grondlegger van Falun Dafa, uit zijn boek Zhuan Falun (1994):

“Wanneer de mens in staat is om de moraal als uitgangspunt te nemen bij het verbeteren van zijn gedrag en denkwijze, dan zal de beschaving van de menselijke samenleving lang kunnen voortbestaan en zullen wonderen zich opnieuw openbaren in de menselijke samenleving.”

Alvast hartelijk bedankt voor het in overweging nemen van mijn schrijven en veel succes toegewenst!

Met vriendelijke groeten,

drs. Gökhan Tunc RA